

Een Roparunner van formaat

Etienne Uytterschaut

Ieder pinksterweekend tooit ons dorp zich voor Roparun. Illustere dorpsgenoten brainstormen ieder jaar over een origineel thema om de Roparungekte in goede banen te leiden. Waar het in 2005 enkel een tentje was aan de voet van de kerktoren, is het gebeuren de laatste jaren uitgegroeid tot een heus Zils feest. Eén dag per jaar bekend onze gemeente kleur en het gaat alsmaar crescendo.

Naast al die slingers en dat feestgedruis vergeten we soms wel eens de mensen waar het eigenlijk allemaal rond draait: de Zeelse Roparunploeg, De Kloddelopers. Acht lopers, vier fietsers, drie kinesisten, zes chauffeurs en 4 mensen die instaan voor de catering. Ik ging eens babbelen met Etienne Uytterschaut, een man die reeds zevenmaal deelnam aan deze estafetteploeg van 530 kilometer en met spijt in 't lopershart moet passen voor de editie van 2012.

Na een telefoontje was ik welkom op een blauwe maandag in de Zwarte Molenstraat. Bij een goed glas wijn doet Etienne me zijn verhaal. Een verhaal van lopen, lopen en nog eens lopen...

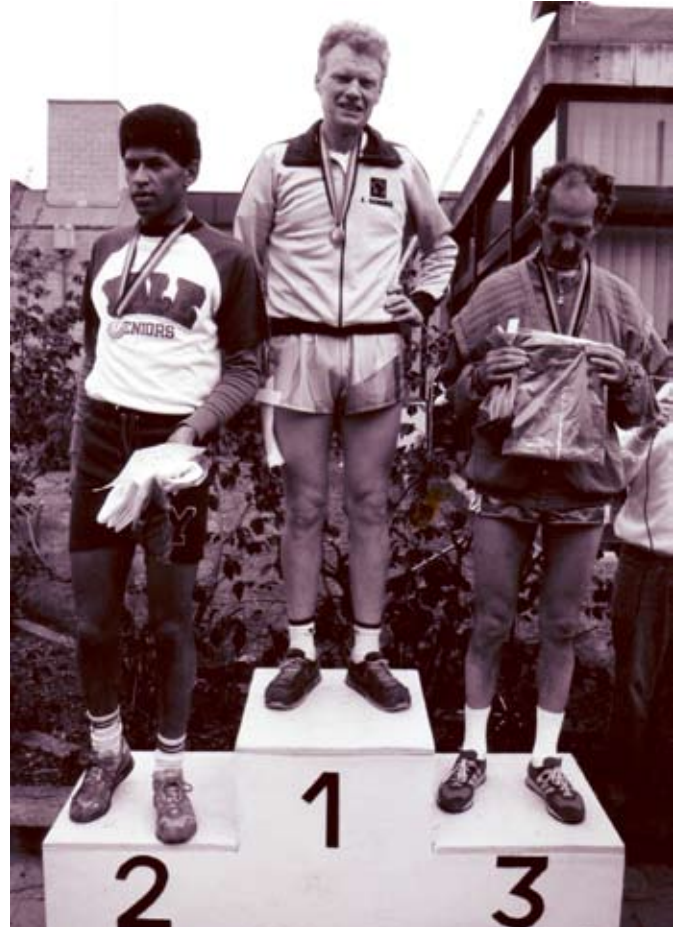
Uytterschaut is geen Zeelse naam. Zoveel is duidelijk. Etienne is geboren in Gent op 20 februari 1943. Hij doet dus momenteel zijn laatste ritje op tram zes. Zijn roots liggen in Kalken. Etienne is de tweede uit een gezin van vier, hij heeft nog een broer en twee zussen. Op zijn dertiende kreeg zijn vader kanker en Etienne nam toen voor zich het besluit om zelf nooit kanker te krijgen, hij zou gaan lopen. En hij begon te trainen in de Kalkense meersen. Dat vlotte best en vrij snel sloot hij aan bij de Gentse atletiekclub Ajax. Dichter bij huis was er geen enkele atletiekclub. AC Zele moest toen nog worden uitgevonden. Je moest daar wel karakter voor hebben, zegt Etienne. Ik trainde in de week thuis en 's zondags reed ik met mijn fiets naar Gent, op de Korenmarkt werd ik

opgewacht en reden we samen naar de wedstrijd. 's Avonds mocht ik dan nog eens die twintig kilometer naar huis bollen met de fiets. In deze tijd is het anders, betreurt Etienne, de jeugd van tegenwoordig toont bitter weinig karakter: ze worden overal naar toe gebracht met de auto. We maken het hen veel te gemakkelijk maar of dat een voordeel is, dat betwijfel ik, zegt Etienne.

Etienne volgde de drukkerschool en toen hij afstudeerde kon hij aan de slag bij drukkerij Cultura, die vooral gespecialiseerd was in het drukken van boeken. Etienne begon er op zijn achttiende en veertig jaar later is hij er met pensioen gegaan. In al die tijd heeft hij de drukkerswereld zien evolueren van een ambachtelijk beroep tot een hoogtechnologische bedrijvigheid. Ik heb dat altijd graag gedaan, bekent Etienne, en ik werkte er erg graag. Ik heb drie bazen gekend en met alle drie kon ik best opschieten. Het enige nadeel aan het beroep was dat ik altijd moest staan en dat was soms niet zo'n erg goede combinatie met zijn loopsport. Lopen was Etienne zijn lang leven. Ook tijdens zijn legerdienst hadden ze vrij snel zijn capaciteiten ontdekt en mocht hij de kleuren van zijn kazerne gaan verdedigen. Ik lag in het bataljon Bevrijding in Siegen (Duitsland), vertelt Etienne. Ik ben een jaar soldaat geweest en ik denk dat ik bijna 100 dagen ervan thuis was omdat ik overal te lande moest deelnemen aan wedstrijden van het leger. Ik heb bijvoorbeeld de Cross Pireon gewonnen. Hij toont met enige fierheid een bronzen soldaat, zijn trofee uit die tijd.

Na het werk trainde hij bijna iedere dag en op zondag waren er de wedstrijden. Voor iedere wedstrijd kroop hij stevast om half negen in bed, kwestie van uitermate fit te zijn de volgende dag. Ondanks het strakke schema is het hem toch gelukt de liefde van zijn leven te ontmoeten op de Donk: Lieve

Van Malderen. En daar begint het Zeelse verhaal. Etienne en Lieve trouwden in 1966 en een jaar later werd hun zoon Frank geboren. Ze woonden enkele jaren in de Vanhesedreef en op de Kouter en kochten daarna bouwgrond in de Zwarte Molstraat. Maar toen Robert Brauwers er een reeks bel-etages bouwden, verkochten ze hun grond en kochten een huis sleutel op de deur.

Lieve was zijn trouwste supporter. Voor Frank geboren was, ging ze stevast mee naar iedere wedstrijd. Toen de baby er was, moest ze haar tijd anders verdelen en bleef ze vaker thuis. Etienne wist gezin, werk en lopen prima te combineren. Lopen was iets van vier keer per week, telkens een uur of een uur en een kwart, nooit langer. Je moet dat wat doseren, verduidelijkt hij. Niet het vele is goed, het goed is veel. Ik zie tegenwoordig talentvolle jongeren die zich kapot trainen en op een bepaald moment gewoon opgebrand zijn. In de loopsport moet je groeien en alles langzaam opbouwen.

Ook je voeding en je rust zijn van kapitaal belang, gaat hij verder. Ooit las ik in wijlen de Gazet van Zele een interview met Etienne waarin hij vertelde dat hij iedere morgen boterhammen met suiker at. Klopt dat? vraag ik hem. Ja, lacht Etienne, suiker bevat veel voedingsstoffen en ik

at inderdaad iedere morgen boterhammen met kristalsuiker. Ik voelde me daar goed bij. Hoeveel wedstrijden hij gelopen heeft? Hij zou het begot niet weten en alle trofeeën heeft hij niet bewaard. Enkel de mooiste staan te pronken in een glazen kast in de living. De rest van de ijzerwinkel deed hij gewoon cadeau aan kinderen die erg opgezet waren met zo'n 'gouden' of 'zilveren' beker. Aan sommige wedstrijden heeft hij al meer dan vijftig keer deelgenomen. De Cross der Jongeren is er zo één van. 54 keer heeft hij deze uitgelopen en soms gewonnen.

Lopen is en blijft iets individueels. Het is iedere keer een uitdaging om zo goed mogelijk te presteren. En voor het geld hoeft je het heus niet te doen, vervolgt Etienne. Naast de trofeeën krijg je soms een prijs die het bestuur van de wedstrijd gaan schooien is bij de plaatselijke middenstand: een strijkijzer of één of andere winkeldochter die ze niet kwijtraakten. De schoonste prijs die ik ooit kreeg, herinnert Etienne zich, was een fles Martini. Niet onmiddellijk een prijs om achterover van te vallen maar thuis ontdekten we dat er onderaan nog 500 frank (12,50 euro) geplakt was en dat was dan toch aardig meegenomen. Soms is de prijsuitreiking wel vervelend. Organisatoren proberen dit zo lang mogelijk te rekken zodat de wachtenden nog wat verteren en zij zo wat geld in het spreekwoordelijke laatje krijgen.

Etienne stond ook mee aan de wieg van AC Zele. Hij is al jaren lid van onze Zeelse atletiekclub maar heeft nooit in het bestuur gezeten. Wel was hij actief bestuurslid van de Zeelse afdeling van Sporta en ook nationaal vertegenwoordigde hij de Zeelse afdeling. Een groep van Zelenaars die de sport, de fairplay, de kameraadschap en de vriendschap propageerde. Pastoor Vermoesen,

Sportlaureaat 1987.

Etienne ontvangt de beker uit handen van Jean Mertens.

René Van Acker, Jean Mertens, Fré De Waele, Fiel Nies, Maurits Vehent... trokken allemaal aan die Zeelse Sportakar.

Het bestuur van de Zeelse Fair-playclub in 1982.

Van links naar rechts zie je Eugene De Kimpe, Piet Certyn, Etienne Uytterschaut, Maurits Vehent, Jean Mertens, Bob Goetmaeckers, Joost Arens, René Van Acker, Hugo De Paepe en Karel Van Cauteren

En dan belanden we bij het hoofdstuk Roparun. Op 26 september 2004, ik herinner me het nog als de dag van gisteren, zegt Etienne, vierden we het dertigjarig bestaan van AC Zele. Karine Van Hecke vertelde die avond over Roparun. Ze had de lopers zien passeren in Hamme en vroeg zich af of dat ook geen uitdaging kon zijn voor AC Zele. De knuppel lag in het hoenderhok en tussen pot en pint werden die avond grootse plannen gesmeed. De volgende weken begonnen ze aan de voorbereiding. Zele werd de eerste Belgische

Het was de eerste keer, verduidelijkt hij, wij wisten toen nog niet of we het gingen halen. Alles was nieuw voor ons en samen Rotterdam bereiken gaf echt zo veel voldoening.

Etienne was al met pensioen toen hij de eerste keer deelnam. Hij had dus een zee van tijd om zich degelijk voor te bereiden. Ja, dat klopt, zegt Etienne, in de weken voor Pinksteren trainde ik zes keer per week en ging iedere dag om half negen slapen om in topconditie te zijn. Praktisch verloopt de wedstrijd als volgt. De acht lopers worden in twee teams ingedeeld. Team A (vier lopers en twee fietser) start voor de eerste 64 kilometer. De eerste fietser moet met behulp van het roadbook zijn weg vinden. De lopers worden om de kilometer afgelost en kunnen dan even op adem komen in het busje. De Zeelse ploeg haalt een gemiddelde snelheid van 12 kilometer. Het eerste team loopt zo ongeveer een vijf uur en de laatste 12 kilome-

ploeg. Omdat ze volledige leken waren op Roparunvlak werd er voor de eerste editie gekozen voor een gemengde ploeg. Zowel Nederlanders (met enige Roparun ervaring) als Zelenaars vormden één team. Etienne haalt er zijn documentatie bij, mappen en cd-roms, zijn souvenirs aan Roparun. Eigenlijk houdt hij aan de eerste editie de mooiste herinneringen over.

ter wordt team B verwittigd. Op de plaats van aflossing staat de vrachtwagen. In dit 'mobiel hotel' kunnen de lopers een hapje eten, zich wassen en slapen. Vier uur later moeten ze alweer present zijn voor de aflossing van de wacht.

De eerste deelname van ons Zeelse team was dus in 2005. De doortocht van toen is niet meer te vergelijken met deze van de laatste jaren. In 2005 hadden ze de handen vol met de praktische voorbereiding van de wedstrijd en ook al hadden ze wat ruchtbaarheid gegeven aan het evenement, van een massale belangstelling kon je toen nog niet spreken. Aan de voet van de kerktoren stond een tentje opgesteld, je kon er een pintje krijgen en Philip Robrecht, één van de peters van onze Kloddelopers, zorgde voor de muzikale noot. Meer was het niet. Toch, gaat Etienne verder, was het erg pakkend toen we op de Markt kwamen. Je moet weten, de Zeelse ploeg vertrekt in Parijs rond 22 uur op zaterdagavond. Van Parijs tot in Asse is het alles behalve vlak en het traject loopt vaak langs eenzame wegen vaak in het donker. Soms is de weg zo steil dat we moesten wachten omdat een fietser niet meekon. Op een bepaald moment moeten we zo'n twaalf kilometer door een bos lopen, er ligt wel een asfaltbaantje maar het is er stil en donker. De taak van de fietser die voorop rijdt is van kapitaal belang. Hij moet voortdurend zijn roadbook in 't oog houden en in een van de vorige edities is het gebeurd dat een fietser een inschattingsfout maakte en we 12 kilometer verkeerd hebben gelopen. Dat was het jaar dat we zo laat in Zele arriveerden.

Pas in onze streken merk je enige aandacht voor Roparun. Vorig jaar stond het glazen huis in Dendermonde en kregen we er massaal belangstelling. Maar eigenlijk is Zele de eerste gemeente waar Roparun echt leeft. Het waren iedere keer kippenvelmomenten als we door Zele liepen. Van aan de Ronde Café tot in Durmen is het één groot feest. Zele is in 2008, 2009 en 2010 door de lopers verkozen tot Roparunstad van het jaar. Iets waar we terecht heel fier op zijn. Voor de lopers is dat best leuk, zegt Etienne, alhoewel het de laatste jaren soms niet echt veilig meer is. Kleine gasten rijden soms mee langs het parcours en we houden ons hart vast mocht er iets gebeuren. Dat is ook de reden waarom we bij het gemeentebestuur echt gevraagd hebben om extra maatregelen te voorzien. Voorkomen is nog altijd beter dan genezen. Na Zele heb je nog Hamme-Sint-Anna en daarna komen de moeilijkste kilometers. Dat is de tocht

naar Antwerpen en door de Antwerpse haven naar Nederland. Op dat traject is het nacht. Het is vaak eenzaam en ook als is het overdag een dikke twintig graden, de nachten zijn koud, bitter koud. Ik had altijd handschoenen en een muts aan en dat was echt geen overbodige luxe, zegt Etienne. Eén geluk hebben we tot hiertoe gehad, het heeft nog nooit geregend. Mocht dat het geval zijn wordt zo'n Roparun minstens dubbel zo zwaar.

Tegen de ochtend bereik je dan Nederland en daar leeft Roparun echt. Juist over de grens ligt Ossendrecht. Ook daar doet men er alles aan om de Roparunners met open armen te ontvangen. Deze gemeente wist trouwens al zeven keer de titel van Roparunstad te veroveren, een regelrechte concurrent van Zele dus. Maandag is eigenlijk de mooiste dag, zegt Etienne, eens je Rotterdam naderd is het precies of je vleugels krijgt. De laatste twee kilometer lopen en fietsen we met het ganse team. Dat zou je eens moeten meemaken! Dat is zo'n emotioneel moment dat ieder de tranen in de ogen krijgt als we de eindmeet bereiken. Een yes-gevoel, een gevoel van we hebben het klaar-

gespeeld met ons team! We nemen dan nog een groepsfoto en dan is het afzakken naar Zele. Ieder jaar nodigt de burgemeester ons uit om een glaasje te komen drinken op het gemeentehuis. Lang duurt dat niet want die avond moeten we de vrachtwagen nog leegmaken want die moet de volgende dag alweer de baan op. Het is bijna dinsdag eer we terug thuis zijn.

Van bij de start waren Etienne en Lieve actief in het Roparunteam. Etienne als loper, zijn vrouw hield zich bezig met de sponsoring. Lieve heeft dat maar twee jaar kunnen meemaken. In juli 2006 kreeg ze dé ziekte. Zes maanden lang heeft ze gevochten maar op 7 februari 2007 moest ze de strijd staken. Het was een erg moeilijke periode voor Etienne. Hij wordt stil als hij erover vertelt. Wij zetten ons in voor een kankerdoel en zij..., zegt hij. Al die maanden was hij er voor haar maar hoe ziek ze ook was, ze stond erop dat hij bleef trainen. De laatste twee weken lag ze in het ziekenhuis van Sint-Denijs-Westrem, waar haar broer Julien aalmoezenier was. Julien gaf Etienne onderdak en recht tegenover het ziekenhuis was er een park. Iedere dag moest ik van mijn vrouw gaan lopen, vertelt Etienne. Met haar verloor Etienne zijn trouwste supporter. Sinds haar dood heeft ze iedere wedstrijd met hem meegelopen. Op zijn borst draagt Etienne de foto van zijn vrouw. Hij gaat naar zijn trofeeënkast en toont me de foto.

In 2011 is Etienne door de Zeelse Sportraad verkozen tot Zeels sportlaureaat van het jaar. Een erkenning die hij ook al in 1987 kreeg. Zijn palmares van 2011 was niet mis voor een man van 68. In zijn leeftijdscategorie wist hij het Belgisch record op de 1000 en 3000 m indoor op zijn naam te schrijven. Verder waren er:

- finaleplaatsen op 1500 en 3000 m tijdens het EK Masters indoor,
- Europees kampioen veldlopen Master bij de landenteams,
- derde plaats EK veldlopen Master individueel,

- Belgisch kampioen 800 m indoor,
- tweede plaats BK 1500 m indoor,
- derde plaats BK 10000 m outdoor en berglopen Masters,
- Vlaams kampioen 800 m outdoor,
- tweede plaats Vlaams kampioenschap 5000 m outdoor,
- provinciaal kampioen 800, 5000, 10000 m outdoor en veldlopen,
- tweede plaats Lotto crosscup.

Voor alle duidelijkheid: deze lijst ik van het internet gehaald. Etienne is te bescheiden om met al die wapenfeiten uit te pakken.

En dan was er 13 augustus 2011. In Malmédy neemt Etienne deel aan het kampioenschap Berglopen. Het had wat geregend en in een afdaling glijdt hij uit en zijn knie kreeg een verkeerde wong. Etienne voelde onmiddellijk dat er iets mis was. Na onderzoek moest hij een kijkoperatie ondergaan waar er kraakbeen uit zijn knie werd verwijderd. Sinds die tijd is het uit met het lopen. Zijn knie doet nog altijd pijn en Etienne mankt lichtjes. Zijn orthopedist adviseert een nieuwe knie maar daar staat Etienne huiverachtig tegenover want dat zou het einde betekenen van zijn loopcarrière. Ik vraag momenteel een tweede opinie en misschien bestaat er een mogelijkheid om enkel een halve knie te vervangen. Met zo'n ingreep zou lopen nog wel kunnen, zegt Etienne. Ik geef echt niet zo snel op maar moest het zo zijn, dan moet ik me er wel bij neerleggen. Ik heb een mooie carrière gehad maar toch zou ik nog dolgraag enkele records verbeteren bij de plus 70. Hoe dan ook het blijft bang afwachten en ik hoop voor Etienne dat het lukt.

Voor Roparun 2012 moet hij dus passen. Hij gaat op Pinksterzondag T-shirts verkopen en als de knie het toelaat ook helpen opkuisen. Zijn zoon Frank en zijn schoondochter Hilde Wierinck zijn ingeschakeld in de catering. De foto van mama Lieve gaat Etienne meegeven. Het is met spijt in het hart dat hij niet kan deelnemen. Hij was de enigste Zelenaar die alle zeven edities heeft meegelopen.

Is er nog een leven naast het lopen? vraag ik hem. Ik heb een nieuwe uitdaging aanvaard, zegt Etienne, ze hebben me gevraagd om op de CD&V lijst te staan bij de gemeenteraadsverkiezingen van oktober. Ik heb zo'n karakter, zegt Etienne, dat ik moeilijk nee kan zeggen. Maar ik heb mijn woord gegeven en als ik iets doe, wil ik het ook graag goed doen. Ik sta de voorlaatste op de lijst. We zullen wel zien wat het wordt.

We babbelen nog wat over de Zeelse politiek en de hete hangijzers. Over politiek is nooit het laatste woord gezegd. Het is bij den elven als ik afscheid neem van Etienne.

Bedankt Etienne, voor den babbel en ik duim voor je knie!

Mark De Block
23.05.2012